

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakértői véleménye

Tárgy: Apróhirdetések szerzői jogi védelmének megítélése

Ügyszám: SZJSZT – 25/22/2.

A Megkereső végzésében felszólította az eljáró tanácsot arra, hogy nyilatkozzon a végzéshez csatolt felperesi észrevételre.

Az eljáró tanács szakvéleménye:

I. A RÖVID TÉNYÁLLÁS

A Megkereső 2022. június 17. napján kelt kirendelése nyomán a Szerzői Jogi Szakértő Testület 2022. szeptember 7. napján elkészítette a 25/22. számú szakvéleményt, amelyben megállapította, hogy a per tárgyát képező 51 db hirdetésből mindössze egy (16. sz. PDF 052. számú) hirdetés bírhat egyéni, eredeti jelleggel.

A felperes a Szerzői Jogi Szakértő Testület 25/22. számú szakvéleményéhez észrevételeket terjesztett elő az eljáró bíróság részére, amelyben elsődlegesen a szakvélemény mellőzését kérte. Másodlagosan pedig azt, hogy amennyiben a szakvélemény nem kerül mellőzésre, úgy a szakvélemény kiegészítését indítványozta. Álláspontja szerint az SZJSZT-25/22. számú szakvélemény az igazságügyi szakértőkről szóló törvény 47. § (4)-(6) bekezdéseiben foglaltakba ütközik, ugyanis a szakértőnek a szakvéleményben a rendelkezésére bocsátott, továbbá az általa beszerzett további leleteket, iratokat tételesen fel kellett volna sorolnia, a forrás megjelölésével együtt. Ennek a per szempontjából azért van jelentősége, mert a szakértői vélemény II/2. pontjának első bekezdésében a szakértő azt állítja, hogy a megkapott, de részletesen nem ismertetett „többlet információk” alapján változtatta meg gyökeresen a perben az F/8. sz. alatt benyújtott szakvéleményben kifejtett álláspontját. Felperes álláspontja szerint a szakértőnek a szakértői véleményben fel kellett volna sorolnia, hogy mely iratokat kapott meg, és meg kellett volna állapítania, hogy ezek az SZJSZT-23/20. számú szakvéleményhez figyelembe vett dokumentumoktól mennyiben tértek el.

Felperes álláspontja szerint az SZJSZT-25/22. sz. szakvéleményben arra is ki kellett volna térnie a szakértőnek, hogy most miért nem tekinti irányadónak az SZJSZT-23/20 sz. szakvéleményben idézett SZJSZT 5/2005. sz. szakvéleményt és az Ítéltábla. ítéletét, melyek a szerző megrendelői utasítások közötti minimális mozgásteret (formaképzés, szöveg és ábra elrendezés, színválasztás) önálló művet eredményezhet. Felperes ezért indokoltnak tartja a szakértői vélemény erre vonatkozó magyarázattal való kiegészítését.

II. AZ ELJÁRÓ TANÁCS VÁLASZA A MEGKERESŐ ÁLTAL FELTETT KÉRDÉSEKRE

Az eljáró tanács rögzíti, hogy a Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999 (XI.3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: SZJSZTr.) 8. § (1) bekezdésének a rendelkezése szerint: „*A Szakértő Testület nevében az eljáró tanács a feltett kérdések és a benyújtott iratok alapján alakítja ki a szakértői véleményt, a tények megállapítására nem végez külön bizonyítást (...)*”.

Amint az az SZJSZT 25/22. sz. szakvélemény II. pontja első bekezdésének utolsó mondatában is kiemelésre került, az előző pontban idézett SZJSZTr. rendelkezésre tekintettel a szakértői vélemény kialakításának alapját kizárólag a megkereső bíróság által a Szerzői Jogi Szakértő Testület (a továbbiakban: SZJSZT) rendelkezésére bocsátott ügyiratanyag képezte.

Erre tekintettel kiemelendő, hogy az eljáró tanács az SZJSZT-25/22. sz. szakvélemény II. pontjának első bekezdésében lefektette, hogy a „szakértői vélemény kialakításának alapját kizárólag a megkereső bíróság által a Szerzői Jogi Szakértő Testület (a továbbiakban: SZJSZT) rendelkezésére bocsájtott ügyiratanyag képezte.”

Arra a kérdésre, hogy a szakvélemény kialakítása során pontosan mely iratanyagok kerültek felhasználásra az eljáró tanács jelzi, hogy a szakértői vélemény kialakításához a bíróság által rendelkezésére bocsájtott teljes ügyiratanyag felhasználásra került, annak áttekintése és vizsgálata által, amely iratok jegyzéke az ügyiratanyagban szerepel. Összességében tehát az SZJSZTr. szabályainak megfelelően a szakértői vélemény kizárólag a rendelkezésre bocsájtott anyagok alapján készült, az eljáró tanács az ügyiratanyagban nem szereplő iratokat nem használt fel.

Az SZJSZT-25/22. sz. szakvélemény több pontja is kifejezetten utal az ügyiratanyag egyes okirati bizonyítékaira, amelyeket kifejezetten felhasznált a vizsgálat során. Ebből a szempontból az eljáró tanács hivatkozik az SZJSZT-25/22. sz. szakvélemény II.2. pontjának első bekezdésére, amelyben kifejtette, hogy az „eljáró tanács a felperes által megjelölt apróhirdetések egyéni, eredeti jellegének megítélésénél különösen a II.1. pontban lefektetett szempontokat, a felperes által a kereset újbóli előterjesztése során az adott hirdetéseknel megjelölt leírásokat, valamint az alperes által csatolt A/6. számú mellékletben foglalt, az apróhirdetések megrendelői utasításait tartalmazó többlet információkat vette alapul.” Ehhez kapcsolódóan még a vizsgálati módszer annyiban egészíthető ki, hogy természetesen az alapul vett iratanyag, valamint a jogszabályi környezet és annak vonatkozásában tett megállapítások mellett az eljáró tanácsban részt vevő grafikus szakemberek általi szemrevételezés módszere is alkalmazásra került, amelyben a szakértők azt vizsgálták, hogy az apróhirdetések tekintetében a felperes által alkalmazott megoldások bírhatnak-e egyéni, eredeti jelleggel.

Ami a két szakvélemény közti állítólagos ellentmondásokat illeti, az eljáró tanács első körben hivatkozik a felperes megkeresése nyomán készült SZJSZT-23/20. sz. szakvélemény II.2. pontjának második bekezdésére, amelyben egyrészt jelezte, hogy „az eljáró tanács rendelkezésére álló iratokból nem derült ki egyértelműen valamennyi apróhirdetés vonatkozásában, hogy a Megrendelő a Megkeresőnek milyen szintű utasításokat adott, azok pontosan mire terjedtek ki. Erre a csatolt PDF fájlokban néhol kitér a Megkereső, számos esetben a grafikai munkák mellett utasításként csak az apróhirdetésben megjelenő tartalom szövegét szerepelteti, de néhány esetben ezt az információt sem tartalmazza a dokumentum. Így nem derül ki valamennyi vizsgált esetben, hogy az írásos tartalmon felül mennyiben határozta meg a Megrendelő az apróhirdetés kialakítását, elrendezését és színhasználatát.” Továbbá ugyanezen pont negyedik bekezdésében hozzátette, hogy az „apróhirdetéseknél felhasznált képek, logók tekintetében csak néhány helyen kerül egyértelműsítésre, hogy a képet, logót a Megrendelő biztosította-e a Megkereső számára vagy sem. Továbbá az sem derül ki egyértelműen, hogy az apróhirdetéseknél felhasznált grafikák közül melyek tekinthetőek a Megkereső saját alkotásainak, és melyek kerültek felhasználásra más forrásból.”

Megállapítható tehát, hogy az SZJSZT a 23/20. sz. szakvéleményében több esetben is felhívta az akkor még megkeresői szerepben levő felperes figyelmét arra, hogy az SZJSZT nem végez bizonyítást, és csak a rendelkezésére álló iratok alapján dönt, továbbá arra is, hogy a felperes által benyújtott iratokból nem lehetett egyértelmű megállapításokat tenni. Mindezek fényében maga a 23/2020. sz. szakvélemény azt a megállapítást teszi, hogy „a Megkereső által feltett kérdésre a rendelkezésre álló iratok alapján az a válasz adható, hogy a megkeresés tárgyául szolgáló apróhirdetések nagy része *valószínűsíthetően* az egyéni, eredeti jellegű műnek minősül.” Tehát az egyéni, eredeti jelleg fennállása, csupán valószínűsítésre került majd az SZJSZT-25/22. sz. szakvélemény ügyiratanyagában szereplő, az alperes által benyújtott további okirati bizonyítékok alapján megállapíthatóvá vált, hogy a felperes által jelzett apróhirdetések nagy része tekintetében az eljáró tanács álláspontja szerint nem azonosítható egyéni-eredeti jelleg.

Fontos kiemelni, hogy az SZJSZT-23/20. sz. szakvéleményhez képest az SZJSZT-25/22. sz. szakvéleménye, azért módosult, mert az SZJSZT részére megküldött iratanyag kiegészült olyan többletinformációkkal, amelyre az SZJSZT-25/22. sz. szakvélemény utalt is. Ezen többletinformációk alapján az eljáró tanács kiterjedtebb mértékben tudta vizsgálni a kérdéses apróhirdetéseket, hiszen a második szakvéleménynél már mindkét fél előadta az álláspontját, és benyújtotta az okirati bizonyítékait. Az SZJSZT-25/22. sz. szakvélemény nem tartalmaz ellentétes álláspontot sem az SZJSZT-23/20. sz., sem az SZJSZT-5/2005. sz. szakvéleményével, de az Ítélet tábla ítéletével sem, természetesen semmiképpen nem zárható ki – sem általánosságban, sem a jelen ügyre nézve –, hogy egy igen szűk mozgástér is alkotó jelleggel kerül kihasználásra.

A fentiekre tekintettel összességében megállapítható, hogy az eljáró tanács minden esetben kizárólag a benyújtott iratok alapján alakította ki a szakvéleményét, és az első (SZJSZT-23/20. sz.) szakvéleményhez képest a 25/22. sz. szakvéleményben nem változott meg az eljáró tanács véleménye, hiszen az első szakvéleményben csupán valószínűsítette az apróhirdetések tekintetében az egyéni, eredeti jelleg fennállását (utalva az információk hiányos voltára). A második szakvélemény elkészítéséhez rendelkezésre álló ügyiratanyag alapján megállapításra került, hogy az apróhirdetések mint szerzői művek egyedisége tekintetében egyéni, eredeti jellegre lehetőséget adó mozgásteret a felperesnek az eljáró tanács pont álláspontja szerint nem sikerült egyéni, eredeti jellegű megoldásokkal kihasználnia. Ez tehát azt jelenti, hogy bár minimális mozgástere volt a felperesnek, azonban abban nem élt olyan megoldásokkal, amelyek egyéni, eredeti jelleggel bírnának.

2022. november 16.

Dr. Pogácsás Anett
a tanács elnöke

dr. Gubicz Flóra Anna
a tanács előadó tagja

Lelkes László
a tanács szavazó tagja

Dr. Győri Erzsébet
a tanács szavazó tagja

Horkay István
a tanács szavazó tagja